

دانشگاه شهید چمران اهواز
معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

طرح درس ویژه درسهای تحصیلات تکمیلی دانشگاه

نام و نام خانوادگی استاد: علی بنی آدم	مرتبه علمی: دانشیار	آدرس ایمیل: baniadam@scu.ac.ir
دانشکده: دامپزشکی	گروه: علوم درمانگاهی	نیمسال تحصیلی: اول ۱۴۰۰-۱۳۹۹
دوره تحصیلی: دکتری تخصصی دامپزشکی	نام درس: جراحی دستگاه گوارش نشخوارکنندگان	تعداد واحد: ۱ (نظری)
<p>جایگاه درس در برنامه درسی دوره: تعداد زیادی از موارد ارجاعی به بیمارستان ها و درمانگاه های دامپزشکی را دام های نشخوارکننده به عنوان سرمایه ملی دامی کشور تشکیل می دهند که نیاز به انجام اعمال جراحی بر روی قسمت های مختلف دستگاه گوارش از قبیل دهان، مری، معده و روده ها دارند که به عنوان مثال می توان به انسداد در قسمت های مختلف دستگاه گوارش، بلع اجسام خارجی، چرخش شیردان، ناراحتی های روده و تومورها اشاره کرد و لذا لازم است متخصص این رشته بر تمامی این موارد در نشخوارکنندگان تسلط کافی داشته باشد.</p>		
<p>هدف کلی: آشنایی با انواع ناراحتی ها و جراحی هایی که بر روی دستگاه گوارش در نشخوارکنندگان انجام می شود.</p>		
<p style="text-align: right;">اهداف یادگیری:</p> <p>دانشجویان در پایان این دوره قادر خواهند بود که:</p>		
<p>جراحی های دستگاه گوارش نشخوارکنندگان بزرگ مثل گاو و نشخوارکنندگان کوچک مثل گوسفند و بز را انجام دهند.</p>		
<p>رفتار ورودی: دانشجویان پیش از آغاز درس باید نسبت به مفاهیم و اصول جراحی و هوشبری پیشرفته دامپزشکی آشنایی داشته باشند.</p>		
<p>مواد و امکانات آموزشی: پاورپوینت، کتاب ، فیلم های آموزشی، حیوانات (مرور و انجام عملی آموخته ها بر حیوانات بیمار ارجاعی به بیمارستان دامپزشکی)</p>		
<p>روش تدریس: سخنرانی، دخالت دادن فعال دانشجویان در امر تدریس، پرسش و پاسخ</p>		
<p>وظایف دانشجو: مشارکت فعال در روند آموزش مباحث نظری و عملی، ارائه سخنرانی در مورد مباحث مطرح شده در کلاس با توجه به منابع جدید</p>		
<p style="text-align: right;">شیوه آزمون و ارزیابی:</p> <p>مشارکت فعال در جلسات کلاسی و ارائه مطالب خواسته شده از دانشجو: ۵ نمره آزمون پایانی: ۱۵ نمره جمع: ۲۰ نمره</p>		
<p style="text-align: right;">منابع درس:</p>		
<p>Fubini, S. L., and Ducharme, N. (2017). Farm animal surgery, 2nd Edition. Elsevier Health Sciences. St. Louis. PP: 223-343, 505-518, 561-567.</p>		

<p>جلسه ۱: بیماری‌های جراحی حفره دهان، ملاحظات آناتومیک، پارگی‌ها (lacerations)، دگرنوشی، گلوستومی جزئی، باقی ماندن غشاء دهانی حلقی، غدد بزاقی، شکستگی‌های مندیبل، استئومیلیت، و نئوپلازی، شکستگی‌های فک پایین، گزینه‌های جراحی برای شکستگی، قرار دادن سیم به شکل 8، آتل آکرلیک داخل دهانی، تثبیت با پیچ، میله‌های U شکل.</p>
<p>جلسه ۲: ادامه روش‌های تثبیت فک، تثبیت با روش Kirschner-Ehmer، پلیت‌گذاری، عوارض، استئومیلیت، نئوپلازی جراحی مری، آناتومی مری، علائم بالینی بیماری مری، تشخیص بیماری مری، ازوفاگوسکوپ، رادیولوژی مری گاو، ملاحظات جراحی، بستن مری، انسداد با جسم خارجی.</p>
<p>جلسه ۳: ازوفاگوتومی گردنی، ازوفاگوتومی در ناحیه قفسه سینه، سوراخ‌شدگی یا پارگی مری، تنگی، مدیریت غیر جراحی، مدیریت جراحی، ازوفاگومیوتومی، برداشت جزئی مری، برداشتن کامل مری، برداشتن جای زخم، دیورتیکول مری، وقوع و تشخیص، درمان، فیستول مری، زخم مری، مگازوفاگوس، رهیافت‌های شکم گاو، آناتومی، رهیافت‌های شکم، سلیوتومی گودی پارالومبار چپ، سلیوتومی گودی پارالومبار راست، سلیوتومی پارامدین راست، سلیوتومی شکمی-جانبی، سلیوتومی خط میانی شکمی، رهیافت موازی دنده‌ای راست، سلیوتومی مورب چپ.</p>
<p>جلسه ۴: جراحی اجزاء پیش‌معدۀ نشخوارکنندگان، آناتومی و فیزیولوژی، اتیولوژی و پاتوژنز، سوءهاضمه واگ، طبقه بندی سوءهاضمه واگ در گاو به روش Cornell، یافته‌های بالینی، آسیب‌شناسی بالینی، درمان‌های پزشکی، درمان جراحی، سلیوتومی از تهیگاه چپ، رومینوتومی با صفحه شکمبه با حلقه Weingarth، رومینوتومی پس از بخیه زدن دیواره شکمبه روی پوست، اکتشاف از طریق شکمبه، بستن، مدیریت بعد از عمل، پیش‌آگهی.</p>
<p>جلسه ۵: قرار دادن فیستول شکمبه تجاری در گاوهای بالغ، فیستول موقت شکمبه، اسیدوز لاکتیک، جراحی شیردان، مقدمه، فیزیولوژی و آناتومی شیردان، عملکرد شیردان، ترشحات، حرکت، ناراحتی‌های جراحی شیردان، تغییر جریان خروجی شیردان، سندرم‌های جابجایی شیردان، جابجایی شکمی چپ (LDA) - ملاحظات کلی، تعریف و بروز، عوامل مستعدکننده، مرحله شیردهی، آناتومی، ژنتیک، تغذیه، متابولیسم، مدیریت و محیط زیست.</p>
<p>جلسه ۶: تشخیص و پیش‌آگهی عمومی، پیش‌آگهی، درمان، ملاحظات کلی، مدیریت پزشکی و مراقبت‌های حمایتی، جابجایی شیردان به چپ (LDA): روش‌های بسته، غلتاندن، آماده‌سازی، روش، مراقبت‌های بعد از درمان، پیش‌بینی و عوارض، تاگل پین/بخیه کور، آماده‌سازی، روش عمل، مراقبت‌های بعد از عمل، پیش‌آگهی و عوارض.</p>
<p>جلسه ۷: جابجایی شیردان به سمت چپ: روش‌های جراحی باز، امنتوپکسی از تهیگاه راست، آماده‌سازی، رهیافت، برگرداندن شیردان به جای خود، امنتوپکسی، پیش‌آگهی و عوارض.</p>
<p>جلسه ۸: پیلوروپکسی همراه با امنتوپکسی یا بدون آن، آماده‌سازی، پیلوروپکسی، پیلوروپکسی با امنتوپکسی، پیش‌آگهی و عوارض، تثبیت شیردان از پارامدین راست، آماده‌سازی، عمل برگرداندن شیردان به جای خود، تثبیت شیردان، پیش‌آگهی و عوارض. تثبیت شیردان از تهیگاه چپ، آماده‌سازی، رهیافت، ثابت کردن، پیش‌آگهی و عوارض.</p>
<p>جلسه ۹: جابجایی شیردان به سمت راست و ولولوس شیردان در سمت راست، ملاحظات کلی، تعریف و میزان بروز، عوامل مستعدکننده، تشخیص، پیش‌آگهی، درمان، ملاحظات درمانی کلی، مدیریت پزشکی و مراقبت‌های حمایتی.</p>
<p>جلسه ۱۰: جابجایی شیردان به سمت راست و ولولوس، اعمال جراحی اختصاصی، امنتوپکسی و پیلوروپکسی از تهیگاه راست، روش کار، پیش‌آگهی و عوارض، تثبیت شیردان از پارامدین راست، مراقبت‌های بعد از عمل، پیش‌آگهی کلی و عوارض.</p>

<p>جلسه ۱۱: فیستول‌های شیردان، تعریف و عوامل زمینه‌ساز، تشخیص، درمان، آماده سازی، روش کار، جراحی روده کوچک، آناتومی، رهیافت جراحی، حوادث روده کوچک، علائم بالینی، انسداد عملکردی و غیر اختناقی، انسداد جریان خروجی دوازدهه، درمان، پیش آگهی، عوارض، انسداد اختناقی، در هم فرورفتگی.</p>
<p>جلسه ۱۲: ولولوس روده، ولولوس قطعه‌ای روده کوچک، درمان، پیچ‌خوردگی ریشه مزانتریک، درمان، علل متفرقه انسداد روده کوچک، Incarceration، گیر افتادن، سندرم خونریزی ژژنوم، نکروز چربی، نئوپلازی، پارگی خود به خود روده کوچک، جراحی سکوم، آناتومی، فیزیولوژی، اتساع و جابجایی سکوم، اتیوپاتوژنز، عوامل اپیدمیولوژیک، طبقه بندی اتساع/جابجایی سکوم، علائم و تشخیص، درمان و پیش آگهی، برش سکوم.</p>
<p>جلسه ۱۳: درهم فرورفتگی سکوم، قطع سکوم، جراحی قولون، آناتومی، فیزیولوژی، در هم فرورفتگی قولون ماریچ، انسداد قولون ماریچ، اتیوپاتوژنز، علائم بالینی و تشخیص، مدیریت جراحی، پرولاپس راست روده، وقوع و طبقه بندی، پاتوژنز و عوامل مستعد کننده، علائم بالینی و تشخیص، مدیریت، جایگزینی و بخیه سرکیسه‌ای، برداشت زیر مخاطی، Stairstep amputation، مراقبت‌های بعدی و عوارض.</p>
<p>جلسه ۱۴: آبسه‌های داخل شکمی و پشت صفاق، آبسه‌های اطراف نگاری، آبسه بورسای چادرینه، آناتومی، اتیوپاتوژنز، سندرم بالینی، سایر آبسه‌های شکم، آبسه کبدی انفرادی و بزرگ، آبسه‌های پشت صفاقی، عفونت برش، جراحی و صفاق، ساختار و عملکرد اساسی، آناتومی، آناتومی ظاهری، بافت‌شناسی، خون‌رسانی و عروق لنفاوی، عصب‌دهی، تولید مایعات صفاقی، سطح لغزنده، دفاع میزبان، پاسخ التهابی و فاگوسیتوز، حذف فیزیکی، جداسازی عملکردی مواد زائد توسط چادرینه و فیبرین، ترمیم صفاق.</p>
<p>جلسه ۱۵: روش‌های تشخیصی، معاینه‌ی فیزیکی، تصویربرداری صفاقی، مایع صفاقی، ارزیابی مایعات، سیتولوژی، ارزیابی شیمی اختصاصی، اختلالات صفاق، عفونت صفاقی، طبقه‌بندی پریتونیت عفونی، پریتونیت ثانویه، پریتونیت نوع سوم، پاتوفیزیولوژی، علائم بالینی و تشخیص، درمان، آلودگی-مرحله ۱، پریتونیت حاد منتشر-مرحله ۲، پریتونیت چسبنده حاد-مرحله ۳، پریتونیت آبسه‌دار مزمن-مرحله ۴. پیش‌آگهی، بیماری‌های غیرعفونی صفاق، پریتونیت غیرسپتیک، تجمع ادرار در صفاق، چسبندگی‌های صفاقی، اهمیت، پاتوفیزیولوژی، کنترل و درمان، اقدامات پیشگیرانه معمول، افزایش خطر چسبندگی و ارزش آن، ابزارهای بالقوه.</p>
<p>جلسه ۱۶: جراحی دستگاه گوارش گوساله، بیماری شیردان، جابجایی شیردان، ولولوس شیردان، انسداد لومینال، زخم شیردان، اتساع شکمبه در گوساله‌ها، فیستول شکمبه، جراحی روده کوچک در گوساله‌ها، درهم فرورفتگی سکوم، جراحی قولون، درهم فرورفتگی قولون ماریچی، انسداد لومینال قولون ماریچی، آترزیای قولون، آترزی مقعد و رکتوم، جراحی سیستم گوارش گوسفند و بز، جراحی پیش‌معد، جراحی شیردان، برش شیردان، مدیریت جراحی انسداد روده یا تروما، لاپاراتومی اکتشافی، فیستول‌گذاری شکمبه، شیردان و مری، پرولاپس رکتوم.</p>
<p>جلسه ۱۷ امتحان.</p>